

Maksujärjestelmät-osasto
Maksuneuvoston sihteeristö

Kokousmuistio
Luonnos
20.5.2025
SP/FIVA-EI RAJOITETTU
Julkinen

1 (6)

Maksuneuvoston 22. kokous - Pöytäkirja

Aika 9.4.2025 kello 9:30-11:30
Paikka Suomen Pankki, Snellmaninaukio

1 Kokouksen avaus

Kokouksen puheenjohtajana toiminut Tuomas Välimäki toivotti osallistujat tervetulleiksi maksuneuvoston 22. kokoukseen ja totesi jäsenistössä tapahtuneet muutokset. Elinkeinoelämän keskusliitto on nimennyt maksuneuvoston varsinaiseksi jäseneksi johtaja Juho Mäki-Lohiluoman. Työ- ja elinkeinoministeriön uusi varsinainen jäsen on hallitusneuvos Eriika Melkas.

2 Maksamisen ajankohtaiskatsaus Suomesta ja Euroopasta

Maria Huhtaniska-Montiel Suomen Pankista kertoi Euromaksualueen vähittäismaksuneuvoston (Euro Retail Payments Board, ERPB) ja Euroopan keskuspankki-järjestelmän kuulumiset ajankohtaiset kuulumiset¹. ERPB kokoontui joulukuussa 2024 keskustelemaan mm. digitaalisesta eurosta, pikamaksamisesta, sähköisen maksamisen esteettömyydestä sekä ERPB:n toiminnan päivityksestä. SEPA pikasiirtoon sitoutuneiden pankkien määrä on tasaisesti kasvanut ja myös pikasiirtojen osuus kaikista tilisiirroista on kasvanut. QR-koodien standardointityön pitäisi valmistua viimeistään vuoden 2026 alkuun mennessä. ERPB hyväksyi viime kesänä pikamaksamisen viestintästrategian², jota jäsenmaiden tulisi toteuttaa. Maksuneuvosto tutustui ylätason suunnitelmaan. Lisäksi maksuneuvostolle kerrottiin, että Suomen Pankilla on pikamaksamisen edistämiseen oma verkkosivu³, jota tullaan päivittämään tarvittavilla tiedoilla. Joulukuun kokouksessa ERPB keskusteli myös tarpeista päivittää toimintaansa. Keskeisin muutos tulee olemaan kokousten jakaminen selkeämmin vuosittaiseen korkean tason strategisiin keskusteluihin sekä vähintään kerran vuodessa järjestettävään asiantuntijatasoisen teknisiin keskusteluihin. Lisäksi luovutaan ennen kokousta laaditusta ennakko-pöytäkirjasta ja jaetaan ns. selityksin varustettu asialista (annotated agenda) ja kokousmateriaali ennakoon.

¹ Euromaksualueen vähittäismaksuneuvoston (ERPB) joulukuun kokouksen pöytäkirja: <https://www.ecb.europa.eu/paym/groups/erpb/shared/pdf/22nd-ERPB-meeting/Statement.pdf> (en)

² ERPB:n esitys yhteisestä viestintästrategiasta: https://www.ecb.europa.eu/paym/groups/erpb/shared/pdf/22nd-ERPB-meeting/Upcoming_milestones_on_the_high_level_communication_strategy_for_end_users_for_instant_payments.pdf (en)

³ Pikamaksamisen edistäminen Suomessa, Suomen Pankin verkkosivu: <https://www.suomenpankki.fi/fi/raha-ja-maksaminen/pikamaksamisen-edistaminen-suomessa/>

Maksujärjestelmät-osasto

Maksuneuvoston sihteeristö

Kokousmuistio

Luonnos

2 (6)

20.5.2025

SP/FIVA-EI RAJOITETTU

Julkinen

Aleksi Grym Suomen Pankista antoi tilannekatsauksen digitaalisen euron hankkeesta⁴. Menossa on valmisteluvaiheen viimeinen neljännes ja lokakuussa 2025 EKP:n neuvoston on tarkoitus päättää työn jatkosta. Digitaalinen euro koostuu pääpiirteittäin kolmesta osasta: sääntökirjasta, joka mahdollistaa digitaalisten eurojen vastaanottamisen, online-tilistöstä sekä offline-lompakosta. Tällä hetkellä keskeisinä tehtävinä ovat: sääntökirja eurojärjestelmän ja toimialan välisenä yhteistyönä, hankintaprosessin viimeistely ja siihen liittyvät runkosopimukset sekä tekniset kokeilut. Lisäksi maksuneuvostolle kerrottiin meneillään olevasta digitaalisen euron tilien saldorajojen (holding limit) analyysistä. Saldorajan tarkoituksena on pienentää riskiä, että pankit menettäisivät talletuksia.

Risto Koponen valtiovarainministeriöstä kertoi maksamisen alueen meneillään olevista lainsäätöhankkeista. Keskusteluissa on korostunut maksupetosten käsittely. Lisäksi keskusteluissa on ollut käteisen tarjoaminen kaupassa ja korttimaksamisen hinnoittelun läpinäkyvyys. Puheenjohtajamaa Puola tavoittelee PSD3/PSR yleisnäkemyistä omalla kaudellaan. Käteisen ja digitaalisen euron yhteisvaluuttapaketin osalta yhdenmukaistamiseen pyritään niiltä osin kuin se on järkevää. Keskusteluissa on ollut mm. sellaisten pankkien kohtelu, joiden pääkonttori sijaitsee euroalueen ulkopuolella, mutta joilla on merkittäviä sivuliikkeitä euromaissa. Käteisen osalta keskustelut ovat pidemmällä. Lisäksi maksuneuvostoa tiedotettiin ministeriön peruspankkipalveluhankkeen⁵ tilanteesta. Työryhmän toimikausi on vuoden loppuun ja sitä ennen useat eriävät näkemykset tulisi yhteensovittaa.

Taina Ahvenjärvi Finanssiala ry:stä kertoi toimialan tapahtumista ja kansainvälisissä ryhmissä tehtävästä työstä. Ensimmäiset pohjoismaisen maksuskeeman (Nordic Payments Council, NCP) mukaiset maksut on toteutettu viime vuoden lokakuussa. Pankeilla isoimpana keskustelunaiheena ovat petoksiin liittyvät kysymykset. Tärkeää olisi saada kaikki osapuolet mukaan petosten ehkäisyyn, ml. sosiaalisen median alustat. Myös Suomessa on tarve yhteistyölle.

Puheenjohtajan pyynnöstä Nordean edustaja kertoi maaliskuun alusta aloittaneen Nordean ja OP Ryhmän yhteisyrityksen Siirto Brand Oy:n tavoitteista. Yrityksen toimitusjohtaja aloittaa toukokuun alusta. Strategisena tavoitteena on koota kaikki kuluttajan maksutavat yhteen paikkaan, oli sitten kyse tili- tai korttimaksuista. Tavoitteena on myös parantaa laskulla maksamisen käyttökokemusta.

Maksuneuvosto keskusteli petosten torjunnan kansallisista tiukennuksista lainsäädäntöön, jotka tulisivat voimaan aikaisintaan vuoden 2027 lopulla. Lisäksi

⁴ Eurojärjestelmän digitaalisen euro kehitysprojektin tilannekatsaus: https://www.ecb.europa.eu/euro/digital_euro/progress/html/ecb.deprp202412.en.html (en)

⁵ Valtiovarainministeriön peruspankkipalvelutyöryhmä: <https://vm.fi/hanke?tunnus=VM145:00/2024>

Maksujärjestelmät-osasto

Maksuneuvoston sihteeristö

Kokousmuistio

Luonnos

20.5.2025

SP/FIVA-EI RAJOITETTU

Julkinen

3 (6)

keskusteltiin läpilaskutuskellosta, jotka pidetään ongelmallisena. Eurooppalaiset kauppiaajärjestöt ovat tekemässä aiheesta aloitetta.

Jäseniä kehoitettiin ehdottamaan käsiteltäviä aiheita ajankohtaistarkastukseen.

3 Käteistyöryhmän tilannekatsaus

Jenni Liikanen Suomen Pankista esitteli maksuneuvoston käteistyöryhmän tilannekatsauksen. Syksyn 2024 kokouksessaan maksuneuvosto antoi käteistyöryhmälle kaksi toimeksiantoa: selvitys käteisen jakeluverkon riittävästä tasosta Suomessa ja selvitys käteisen hyväksyttävyydestä maksuvälineenä. Toimeksiantojen katsottiin tukevan myös peruspankkipalvelutyöryhmän työtä. Käteisen jakeluverkon osalta ryhmässä on tarkasteltu viimeaikaisia sääntelyhankkeita eri maista ja eurojärjestelmässä luonnostelua ehdotusta käteisen saatavuuden seurannan indikaattoreista. Ryhmä ei ole löytänyt yhteistä esitystä hyväksi ratkaisuksi Suomeen eikä muissa maissa käytettyjä indikaattoreita nähty optimaalisina. Kokonaisuutena jakeluverkkoa voidaan pitää kohtuullisen hyvänä.

Käteisen hyväksyttävyyden osalta ryhmä totesi, että erilliselle tutkimukselle ei tällä hetkellä ole tarvetta, sillä Euroopan keskuspankki (EKP) on tehnyt viime vuona yritystutkimuksen ja tietoa on saatavilla myös Suomen Pankin ja EKP:n kuluttajatutkimusten perusteella. Kuluttajat ovat kokeneet käteisen vastaanotosta kieltäytymisen koskevan erityisesti julkisia palveluita sekä yksityisiä palveluita, kuten kahviloita. Yrityksille merkittävin syy kieltäytyä vastaanottamasta käteistä on käteisen tallettamisen ja nostamisen hankaluus.

Käteistyöryhmä jatkaa edelleen seuranta- ja tiedonjakoryhmänä keskittyen erityisesti käteisen saatavuuteen, hyväksyttävyyteen ja käyttöön. Maksuneuvostolle kerrottiin myös Suomen Pankissa käynnissä olevasta rahahuollon kustannuksia tarkastelevasta selvityksestä, jonka tulokset ovat mahdollisesti syksyllä saatavilla. Vuosittaisen kuluttajakyselyn tuloksia on odotettavissa myöhemmin keväällä.

Maksuneuvosto keskusteli työryhmän löydöksistä. Jäsenet tiedustelivat mitä erityisiä huolia ryhmässä on noussut esille ja toisaalta kannustettiin perehtymään kustannusrakenteeseen vielä tarkemmin. Keskusteltiin mahdollisuudesta tehdä kansalliset indikaattorit, jotka olisivat eurooppalaisittain yhteensopivia. Todettiin, että jäsenorganisaatioilta tullaan tarvitsemaan lisätietoja, kun työ etenee.

Maksujärjestelmät-osasto
Maksuneuvoston sihteeristö

Kokousmuistio
Luonnos
20.5.2025
SP/FIVA-EI RAJOITETTU
Julkinen

4 (6)

4 Pikamaksamisen edistäminen Suomessa

Päivi Heikkinen Suomen Pankista esitteli pikamaksamisen edistämistyön tilannekatsauksen. Maksuneuvosto on tehnyt määrätietoista työtä jo useita vuosia. Viime syksynä valmistunut sääntökirja syntyi markkinoiden yhteisponnisteluna ja lokakuun kokouksessaan maksuneuvosto kannustikin maksamisen alueen toimijoita mukaan perustamisvaiheen työhön ja ottamaan sääntökirja käyttöönsä. Lisäksi maksuneuvosto pyysi Suomen Pankkia kutsumaan koolle toimijat hallinto-organisaation perustamiseksi.

Syksyn ja alkutalven aikana Suomen Pankki kävi keskusteluja markkinatoimijoiden kanssa ja lähestyi heitä aiesopimusluonnoksella, jonka tarkoituksena oli sitouttaa osapuolet seuraavaan vaiheeseen eli teknisen toimeenpano-ohjeen tuottamiseen, hallintorakenteen perustamiseen ja jäljellä olevien avoimien kysymysten ratkaisemiseen esitetyn aikataulun mukaisesti. Osapuolet eivät kuitenkaan olleet vielä valmiita allekirjoittamaan aiesopimusta, vaikka tukevatkin hanketta. Suomen Pankki on myös tutustunut eurooppalaisiin maksuratkaisuihin, joista voitaisiin hakea uudenlaista mallia markkinatoimijoiden esittämien kommenttien pohjalta. Suomen Pankilla on myös suunnitelmissa viestintätoimia tietoisuuden kasvattamiseksi.

Maksuneuvosto jatkaa vahvaa tukeaan pikamaksamisen edistämistoimille. Keskusteluissa nostettiin esiin ne konkreettiset toimet, joita maksuneuvosto voisi tehdä. Todettiin, että **tarvitaan kaupallinen toimija tai toimijoita, jotka voisivat toteuttaa yhdessä sovitut keskeiset ehdot ja ottaa sääntökirjan toteutettavakseen. Tähän vaiheeseen toivottiin Suomen Pankin jatkavan koordinaatiota.** Keskusteltiin myös laajemmin yhteistyöstä esimerkiksi Pohjoismaiden kesken.

5 Työohjelma ja toiminta-ajatuksen päivitys

Maksuneuvoston sihteerä Maria Huhtaniska-Montiel esitteli suunnitelman syksyn kokouksen asiakokonaisuuksista. Kokouksessa käsitellään käteistyryhmän ja pikamaksamisen edistämistoimien lisäksi seuraavien vuosien työohjelma ja käydään strateginen keskustelu maksuneuvoston vaikuttavuudesta. Kokoukseen pyritään saamaan laajasti tiedotusluonteisia puheenvuoroja ajankohtaisista teemoista.

Maksuneuvoston maksutietojen selkeyttämisen seurantaryhmä on työllään varmistanut, että maksutietojen läpinäkyvyys on parantunut Suomessa. Maksuneuvosto kiitti ryhmää ja sen vetäjää Kirsi Kleppiä Finanssiala ry:stä ja sopi, että aiheeseen palataan uudelleen tilannekatsauksen merkeissä muutaman vuoden kuluessa.

Maksujärjestelmät-osasto

Maksuneuvoston sihteeristö

Kokousmuistio

Luonnos

20.5.2025

SP/FIVA-EI RAJOITETTU

Julkinen

5 (6)

Maksuneuvosto on toiminut yli 10 vuotta. Työn ohjaukseen on maksuneuvostolla ollut visio ja toiminta-ajatus, jotka ovat kirjattuina maksuneuvostoa käsittelevillä Suomen Pankin verkkosivuilla. Maksuneuvosto keskusteli toiminta-ajatuksen ja maksuneuvoston vision päivityksestä. Visioon toivottiin lisättävän terminä *luotettava*. Maksuneuvosto sopi, että **toiminta-ajatus ja visio kirjataan erilliseksi päivitettäväksi dokumentiksi. Maksuneuvostolla on mahdollisuus kommentoida toiminta-ajatusta ja visiota myös kirjallisesti.** Maksuneuvoston sihteeristö päivittää jäsenlistan kirjallisen kyselyn perusteella.

6 Muut asiat

Puheenjohtaja Tuomas Välimäki esitteli päivitettävänä olevat Suomen Pankin yhdistetyt käteis- ja sähköisen maksamisen linjaukset. Linjauksissa korostuu maksamisen monipuoliset vaihtoehdot, toimintavarmuus ja kehitys. **Maksuneuvostolla on mahdollisuus kommentoida linjauksia kirjallisesti** ja linjaukset käydään myös laajemmin läpi eri viranomaisten kanssa.

Jäsenistö ei esittänyt keskusteluun muita asioita.

Maksujärjestelmät-osasto

Maksuneuvoston sihteeristö

Kokousmuistio

Luonnos

20.5.2025

SP/FIVA-EI RAJOITETTU

Julkinen

6 (6)

Osallistujat

Puheenjohtaja	Tuomas Välimäki	Suomen Pankki
Sihteeri	Maria Huhtaniska-Montiel	Suomen Pankki
Jäsenet	Santeri Suominen, varajäsen	Elinkeinoelämän keskusliitto
	Taina Ahvenjärvi	Finanssiala ry
	Mervi Luurila	Finanssiala ry, Säästöpankkiliitto
	Kai Ollikainen	Kansaneläkelaitos
	Simo Hiilamo	Kaupan liitto
	Joel Karjalainen, varajäsen	Kilpailu- ja kuluttajavirasto
	Paula Hannula	Kilpailu- ja kuluttajavirasto, kuluttajansuoja
	Juha Beurling-Pomoell	Kuluttajaliitto
	Liisa Kanninen, varajäsen	Nordea Bank Oyj
	Masa Peura, varajäsen	OP Ryhmä
	Petri Malinen	Suomen Yrittäjät
	Eriika Melkas	Työ- ja elinkeinoministeriö
	Risto Koponen, varajäsen	Valtiovarainministeriö
	Päivi Heikkinen	Suomen Pankki
	Aleksi Grym, varajäsen	Suomen Pankki
Estynyt	Jarkko Levasma	Valtiovarainministeriö, Julki ICT
	Risto Artjoki	Valtioneuvoston kanslia
Poissa	Elina Ussa	FiCom Oy